

nica, ki je ž njim jako zadovoljna, pošlje ga nekoč, da bi se prepričala, je li popolnoma pošten in dober, v mesto po večjo vsoto denarja. Polikuška veseli se srčno, da mu gospá toliko zaupa ter naglo vozi, da bi čem preje izvršil nalogo. Na poti nazaj po nesreči zgubi pismo z denarjem, kar pa opazi šele, ko je uže skoro domá. Takoj se vrne ter noč in dan išče v lesu. Gospá sama in vsi se uže bojé za njegovo poštenje. Slednjič se vrne domov ter pravi svojej ženi, da je denar uže nesel gospej. Ko pošlje ta ponj, gre ta namestu njej pod streho ter se obesi. „Ilič se je končal“ kriči sosedka, ki prva to ugleda. Žena Polikuške, ki je s tem času baš kopala otroka, pusti ga v strahu, teče ven — in otrok se utopi. Akulina pri groznem pogledu na mrtvega moža in mrtvo dete zblazni. V tem pa prinese neki kmet, ki je našel na potu ves denar, istega v vas nazaj. Scene iz Polikuške, vse njegovo potovanje, čuvstvo moške časti, ki se je probudilo v njem, prerojenje npravno izgubljenega človeka, njegov obup pri izgubitvi denarja, vse to slika pisatelj tako živo in naravno, da čitatelj nehote čuti in trpi z junakom dramatične te novele. —

Dramatičen zdi se nam tudi položaj junaka v povesti „Metelj“. Tu ni smrti. Tu so poetiški izvedeni težki trenutki človeškega bitja; strah pred poginom — brez vsake pomoči sredi snežne pustinje. Slika meteli, ko je vse na okolu belo, svetlo, snežno in nepremično, ko se ne vidi ne stolpa, ne bivališča, ničesa živega, ko počasi otrpljajo udje, trenutki, v kojih stopa smrt pred oči, vse to zbuja ti celo vrsto čuvstev. Opis burnih sanj pojme se občudovanja vredne poezije.

V Rusiji primeri se marsikomu, da pride v tak položaj v zimskem času. Toda velika je razlika med dobrodušno ironijo ruskega jemščika in tragičnim obupom izobraženega človeka v enakem položaju.

Razlika ta kaže se še bolj vidno v povesti „Tri smrti“. Bogata gospa, jemščik in drevó umirajo razno. Prva, ki ima vsega dosti, ki je davno uže pripravljena po cerkvenem obredu na smrt, trpi najbolj. Jemščik s čuvstvom pravega miru in vdanosti zapušča kot, ki je potreben onim, ki ostanejo še med živimi. Drevó umira še bolj prostó, njegov pogin pripomore le k temu, da se prirodna krasota še lepše pojavi in sosedna drevesa so hvaležna, da so dobila prostor širiti košate svoje veje dalje.

Zanimivo je, da Tolstoj prav v povesti „Tri smrti“ jasno pové, kdo po njegovem mnenji bolje ume smisel življenja in smrti. Uže tu se čuti, da ta smisel razume le ona množina trudečih se ljudij, „ki delajo ter na sebi nosijo svoje in naše življenje“.

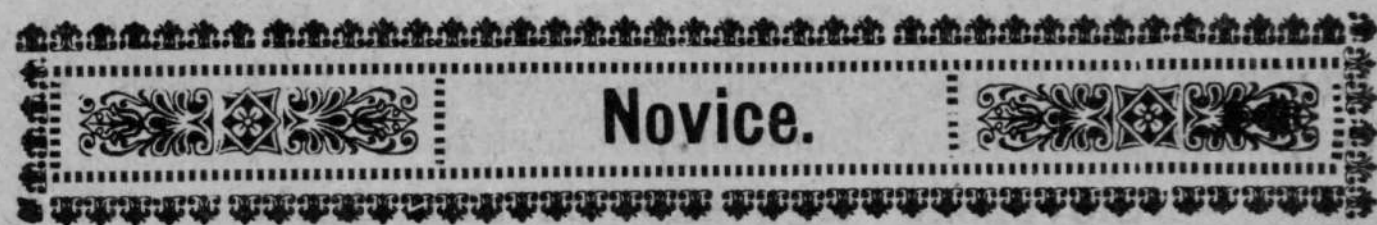
V resnici spremlja smrt gospé strah in obup. Smrt, nerazrešena v svoji tajnosti, kaže se umirajočej in vsim prisotnim kot neizbežno zlo, v očeh jetičnega jemščika pa in njegovih tovarišev prinaša smrt, mir

in pokoj. Kdo je srečnejši? Kdo bolje razume smisel smrti iz življenja?

Kot sin svojega kroga, bil je Tolstoj takrat tudi nezadovoljen z življenjem, toda on je v onem času zelo trudil oprostiti se te nezadovoljnosti. Premišljeval je rodbinsko življenje in zdelo se mu je bi bilo to jedino sredstvo doseči ta smoter. V tem oziru je jako zanimiv njegov prvi roman Rodbinska sreča. Tu delujeta osobito dve osebi. Glavna zadača romanu je, preiskovati razvoj čuvstva ljubezni isto po svojem prevratu v družabnost, ob enem pa dokazati, se li da misliti sreča moža in žene pod temi pogoji in v čem da se ista predstavljati.

Sergij Mihajlovič, varuh Maše, junakinje romana, skrbi začetkom očetovski za svojo gojenko, v kateri se vsled tega vzbudi čuvstvo hvaležnosti, ki preide polagoma v željo pogostokrat videti se ž njim ter željo ugajati mu. Dalje javlja se želja ohraniti te odnošaje. Varuh ima trideset let ter je časten mož, ki je prepričan o tem, da je v življenji jedino nekaljeno veselje živeti za druge. Dalje vidimo, kako se vedno bolj in bolj ujemajo misli in čuvstva Maše in varuha, kakó ona pri vsakej misli o svcjej bodočnosti misli nanj. Toda Maša ni videla še niti ljudij niti življenja. V njeno srce prešel je polagoma vsled upliva Sergija Mihajloviča nanjo ter vsled mladostnih uzorov nazor poslednjega o sreči živeti za družega. Z neopisno srečo privoli v zakon s Sergijem Mihajlovičem. Uzor njegove sreče bil je v tem času vzvišen. Tiho rodbinsko življenje na deželi, z večno ljubeznijo družega k drugemu, z zmožnostjo delati dobro ljudem, trud, kateri donaša korist, potem počitek po delu, knjige, godba — te je bila sreča, najvišja sreča, kojo si je on mislil in Maša je popolnem soglašala ž njim.

(Dalje sledi.)



## Novice.

— **Odlikovanje.** Presvitli cesar je podelil dvornemu svetniku in namestniku dež predsednika g. Aleksandru Schermerlu vitežki križ Leopoldovega reda.

— **Presvitli knez in škof dr. Jeglič** je obiskal minoli teden tudi obe tukajšnji bolnici, garnizijsko in deželno. Predstojništvu bolnic sta pri vstopu najprijazneje pozdravili visokega gosta, ki je z vidnim zanimanjem si natančno ogledal vse prostore in tolažilno nagovarjal bolnike.

— **Birma in kanonično obiskanje v ljubljanski škofiji.** Presvitli knez in škof bo delil zakrament sv. birme 3. julija v Begunjah na Gorenjskem, 5. julija v Lešah, 6. julija v Mošnjah, 10. julija v Novem Mestu, 31. julija v Tržiču, 16. avgusta na Dobrovi pri Kropi, 17. avgusta v Kamni Gorici. V Kranju, Predosljih, v Velesovem in v nekaterih drugih župnijah kranjske dekanije bo birmovanje meseca oktobra.

— **Nove maše** bodo imeli v naši škofiji letos naslednji bogoslovci: iz četrtega leta: Ažman Andrej 31. julija v Kropi; Berlan E. Ant. 31. julija v Ljubljani v cerkvi presvetega Srca Jezusovega; Čemažar Frančišek 24. julija v

Ljubljani pri sv. Jakobu; Hartman Josip 31. julija v Stari Loki; Jane Ivan 24. julija v Ljubljani pri sv. Petru; Knific Ivan 31. julija v Smledniku; Knol Adolf 24. julija v Ljubljani pri čč. oo. frančiškanih; Lovretič Jakob 7. avgusta v Starem Trgu pri Poljanah; Podobnik Alojzij 31. julija v Zatičini; Zore Iv. Ev. 31. julija v Trebelnem. Iz tretjega leta: Abram Anton 31. julija v Košani; Brajec J 24. julija v Ljubljani pri čč. gg. uršulinkah; Bukowitz Henrik 24. julija pri čč. gg. uršulinkah; Kleindienst Jakob 7. avgusta na Brezjah; Koritnik Anton 31. julija v Polhovem Gradcu; Petrič Ivan 15. avgusta v Cerkljah pri Kranju; Potokar Josip 7. avgusta v Zatičini; Ratajec Anton 7. avgusta na Bučki; Watzl Frančišek 31. julija v Ljubljani pri čč. gg. uršulinkah; Zore Anton 31. julija v Sp. Tuhinju; Žust Jakob 31. julija v Štangi. — P. Aleksander Vavpotič iz reda sv. Frančiška 24. julija v Ljubljani pri čč. oo. frančiškanih.

— **Pri sv. Petru v Ljubljani** vršilo se je dne 19. junija slovesno blagoslovljenje novega velikega altarja. Presvitlega knezoškofa, ki je prišel blagosloviti altar, so šentpeterski župljani najslovesneje vsprejeli. Vse predmestje je bilo v zastavah in ob cerkvi so bili postavljeni slavoloki z napisi in vitki maji odičeni z zastavami in prepreženi z venci.

— **Palackega stoletnica.** Velikanske se morajo zvati slavnosti, s katerimi so minole dni Čehi proslavili 100letni rojstni spomin svojega velikana Frančiška Palackega. Pridružil se je Čehom pri tem slavju ves slovanski svet in zastopniki vseh slovanskih narodov so bili navzoči v Pragi pri spominski slavnosti prezaslužnega slovanskega moža. Tudi Slovenci smo bili častno zastopani. Tem povodom so se zbrali v Pragi tudi slovanski novinarji, da se dogovore o solidarnem delovanju na časnikarskem polju. Temu shodu je predsedoval ljubljanski župan gosp. Iv. Hribar. Uredništvo našega lista je telegrafskim potom iskreno pozdravilo zbrane slovanske novinarje.

— **Koseskega stoletnica.** Dne 12. septembra t. l. bo 100 let, kar se je rodil v Spod. Kosezah pri Moravčah slovanski pesnik Ivan Vesel-Koseski. Sešel se je v namen proslave tega 100letnega praznika posebni odbor, ki priredi dne 14. avgusta t. l. lepo slavnost v Kosezah.

— **Lovci pred cesarjem.** Udanostne manifestacije povodom cesarskega jubileja udeležilo se bode 4000 lovecev. Iz kranjske je oglašanih 84 udeležencev.

— **Narodna slavnost v Sežani** ne bo 26. t. m. ampak dne 3. julija t. l. Slavnost obeta biti velikanska, ker se je narodna društva mnogobrojno udeležo.

— **Slovensko trgovsko pevsko društvo** priredi dne 9. julija na vitu „Narodnega doma“ koncert.

— **Okrajno društvo poslovodij,** strokovnih nadzorikov in v svrhu rednega dolovanja v večjih podjetjih, tovarnah in pri stavbarstvu, nameščenih strokovno izobraženih uslužbencev prve splošne avstr. zaveze na Dunaji, snuje se v Ljubljani. Namen društvu je organizacija doslej skoro popolnoma osamljenih delovodij raznih kategorij, kateri imajo pretežavno nalogo, zadovoljevati tako delodajalca s kolikor možno uspešnim delovanjem in pa dandanes vzgledno organizovanim delojemalcem s previdnim in modrim ravnanjem vcepljati veselje do dela in zanimanje za prospeh podjetja. Društvo bode v neposredni zvezi s splošno zavezo na Dunaju ter bode svojim članom preskrbovalo brezplačno posredovanje pri iskanju službe, pravovarstvo pri nezgodah in prepirih, podporo v raznih slučajih, prispevke ob smrti, strokovno izobrazbo, podporo vdovam in sirotam ter bode podpiralo v službi ostarele in onemogle člane. V kratkem vršil se bode ustanovni občni zbor, h kateremu so povabljeni vsi zavedni poslovodje, da se pouče natančno o namerah snujočega se društva in v obilnem številu zglasijo svoj pristop. Dan in kraj zborovanja naznanil se bode pravočasno.

— **Slovensko zidarsko in tesarsko društvo v Ljubljani** blagoslovilo bode novo zbstavo dne 14. avgusta t. l.

— **Dramatična šola** za one, ki bi se hoteli posvetiti slovenskemu gledališču, se otvori dne 1. julija. Poučeval bode režiser gosp. Inemann brezplačno.

— **Naša gimnazija** slavi letos 50letnico. V teku svojega obstanka so se ti učni zavodi močno razširili. L. 1848. je bilo na Sp. Avstrijskem 9 gimnazij sedaj 28, na Zg. Avstrijskem 2, sedaj 5, na Solnograškem 2, sedaj 2, na Štajarskem 4, sedaj 8, na Koroškem 2, sedaj 3, na Kranjskem 2, sedaj 5, na Primorskem 4, sedaj 5, na Tirolskem 8, sedaj 11, na Češkem 21, sedaj 56, na Moravskem 7, sedaj 24, v Galiciji 13, sedaj 30, v Šleziji 3, sedaj 7, v Bukovini 1, sedaj 4, v Dalmaciji 3, sedaj 5 gimnazij

— **Šole** Ustmeni zrelostni izpiti se prično na realki dne 30. junija, na višji gimnaziji dne 8. julija. Na realki in slovenski nižji gimnaziji se konča šolsko leto dne 15. julija, na višji gimnaziji dne 7. julija in na učiteljski dne 2. julija. Zrelostni izpiti na učiteljski se prično dne 4. julija.

— **Državna podpora.** Poljedelsko ministerstvo je dovolilo spodnjelogaški občini 300 gld. državne podpore za ustanovitev sadjarske šole, ter je obljubilo 200 gld. prispevka za l. 1899. Tudi deželni odbor bo podpiral to šolo

— **Draginjska doklada drž. uradnikom.** Državni uradniki v Ljubljani dobe letos namesto 40% draginjske doklade le 20% doklado in to vsled tega, ker se v kratkem regulirajo plače.

— **Obletnico bosenske okupacije l. 1878** bodo Koroški udeleženci slovesno praznovali v Celovcu dne 13. 14. in 15. avgusta t. l.

— **Pariška razstava.** Kranjski tiskovni odsek za pariško razstavo je izvolil svojim načelnikom g. dr. Iv. Tavčarja.

— **Bolnišnica usmiljenih bratov v Kandiji pri Novem Mestu** Dograjeno je novo poslopje za bolnišnico v dolenski metropoli in slovesno blagoslovljenje se vrši dne 9. julija. Blagoslovljenje izvrši sam presvitli knezoškof dr. Jeglič in mu prisostvuje tudi gosp. dež. predsednik baron Hein.

— **Umrl je v Rajhenburgu na Sp. Štajarskem** bivši dež. poslanec, ces. svetnik Jos. Jerman c. kr. okr. komisar v p. Ponesrečil se je pri vožnji ob slabem vremenu in se poškodoval tako, da je moral umreti.

— **Pogreša se pečarski mojster Fran Uran** iz Ljubljane. Odšel je dne 14. junija od doma in ne ve se kam.

— **Streljanje zoper točo** vpeljujejo vedno bolj na Spodnjem Štajarskem. V vinogradih v Slov. Bistrici se je to zadnje dve leti dobro obneslo. Tudi na Dolenjskem so se poprijeli tega streljanja. Da bi le res odganjalo pogubonosno točo.

— **Vreme.** Veliko deževje minolega tedna je napravilo po raznih krajih mnogo škode. Mej dežjem je ponekod divjal vihar, padala toča in po višjih krajih je snežilo. Pridelki so mnogo trpeli. Nastale povodnji so tudi prizadale znatno škodo na travnikih, njivah in potih. Ob železniških tirih je bilo več usadov.

— **Zakupni razglas.** Zaradi zagotovljenja predmetov: sena, slame, drv, premoga in kvoksa za l. 1898/99 se bodo vršile zakupne obravnave na oskrbovalnih postajah v Gradcu 11., v Mariboru 8., v Ljubljani 4., v Celovcu 14., v Pulju 1. julija, v Trstu 30. in v Gorici 28. junija t. l. Zaradi zagotovljenja kruha in ovsa do konec decembra 1898 se bodo pa vršile zakupne obravnave pri vojaških oskrbovalnih magacinih v Gradcu 11., v Mariboru 8. in v Celovcu 14. julija t. l. Ponudbe se morajo vposlati najpozneje do 10. ure dopoldne dotičnega dne. Natančni pogoji se lahko pogledajo pri vojaških oskrbovalnih magacinih. Zakupni razglas, obsejajoč podatke glede množine dobavljajočih predmetov, splošni in specialni pogoji in ponudbeni formular, se lahko vpogleda tudi v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

— **Nesreča** se je dogodila dne 15. junija popoldne v nekem kamenolomu nad sv. Ivanom pri Trstu, kjer so delali štiri delavci, med njimi Andrej Mlač, 28 let star. Lomili so na znožju kamenoloma kamen. Ko je zapazil 37letni Anton Milkovič, da se je začel premikati kamen, katerega so ravno lomili, dal je dotično znamenje za pozor. Troje delavcev odmaknilo se je na levo Mlač pa je odskočil na desno. Isti hip se je zvalil in padel z vso močjo na tla tudi 70—80 stotov težki kamen in o nesreča, padel je ravno na reveža Mlača. Sodrugi njegovi skušali so mu odpomoči, ali ves njihov trud je bil brezuspešen. Seveda je bilo njegovo truplo koj vse stlačeno tako, da ga ni bilo več spoznati, in on je zdihnil že za par minut dušo.

— **Življenje dal, da reši življenje** Iz Istre poročajo o naslednjem plemenitem činu nekega berača. Zelo utrujen se je vsedel dne 13. junija ob cesti pred Volosko 66letni berač Ivan Fiala. Komaj je sedel, pritekli sti mimo njega dve deklici blede kot stena in klicajoči na pomoč. Kaj se je zgodilo? Za deklicama skakal je razključeno strupen gad in je bil njima že skoro za petami. Blagi starček, videvši v kakej nevarnosti sti nedolžni bitji, ni premišljeval kaj naj stori, nego planil je z mladeniško hitrostjo kvišku in pograbil z levo roko gada, ki ga je pa, ovivši se mu okolu roke, pičil tako hudo, da je moral spustiti takoj kačo, sam pa se je zgrudil v hudih bolečinah na tla. Gad se je zopet spustil za deklicama ali ti dve sti bili že daleč dovolj, da ju ni mogel več ujeti. Starčku je med tem grozno otekla roka in prsi. Prenešen potem v bolnišnico umrl je že čez par ur v groznih bolečinah. Njegove zadnje besede so bile: „Moje življenje je bilo itak brezpomembno. Od kar živim, bil sem vedno nesrečen: storil sem vsaj to, da sem rešil vsaj dvoje otrok gotove smrti“.

— **Svetovni sestanek časnikarjev** se bode vršil letos dne 26. septembra v Lissaboni, kakor je sklenil centralni urad časniškega društva dne 15. junija v Heidelbergu. Na sestanku se bodo razpravljala važna vprašanja glede brzojavnega tarifa, ustanovitve posredovalnega urada za dopisnike, literarne lastnine, internacionalnega razsodišča in več drugih zanimivih točk.

— **Nesreča vsled utrganja oblaka** V Belapolanki v južni Sibiriji zgodila se je velika nesreča. Utrgal se je oblak in nastali so hipoma celi potoki, ki so drvili s tako silo, da so porušili več hiš in izruli mnogo tudi močnih dreves. Utonilo je 5 žensk in 4 otroci. Ob enem se je vsula grozna toča, ki je vničila popolnoma vso setev.

— **Največji dobrotnik na svetu** je baje ameriški milijonar John Rockefeller. Njegovi letni dohodki znašajo 40 milijonov kron. Tovarnar Rockefeller da  $\frac{1}{5}$  svojih dohodkov v dobrodelne namene. Tekom zadnjih 20 let je izdal baje več kakor 100 milijonov kron; njegove dobrodelne ustanove prinašajo vsako uro — 1000 kron, torej 8,760 000 kron na leto. Vseučilišču v Čikagu je podaril 24 milijonov kron. Ta izjema mej bogatini živi jako priprosto in vedno pridno dela.

— **Koliko velja Amerikance vojna?** Listi poročajo, da so Amerikanci za vojsko meseca maja izlali 47,173 000 dolarjev, vplačalo pa se je samo 28,130 686 dolarjev, nastal je tedaj deficit 19,000.000 dolarjev. Največji del izdanega denarja porabil se je za vojni oddelek, namreč 17,000 000 dolarjev, za penzije 12,000.000 dolarjev in 8,795.000 dolarjev za mornarico. Samo v vojnem oddelku so jeden dan izplačali 4,105.000 dolarjev. Večina te svote spada na železnične stroške premikajočih vojaških krdel za Manilo. Tako malo je gotovine v državnem zakladu, da so 8,000.000 dolarjev izplačali v zlatu. Rezerva v zlatu znaša sedaj samo še 173 milijonov dolarjev.

— **Bankerot žitnega špekulanta.** Amerikanski špekulant Josip Leiter, kateri je sestavil meščansko zvezo ameriških žitnih trgovcev in provzročil sedanjo druginje žita ne samo v Ameriki in Evropi ampak po celem svetu, kateri je še 1. junija napravil iz svojih transakcij deset milijonov dolarjev larjev dobička je bankerotiral. Niso ga strmoglavili špekulantje, saj so bili vsi kapitalisti v njegovem taboru, ni ga strmoglavilo občinstvo, ampak strmoglavila ga je priroda sama. Začetkom marca je bilo v Ameriki 150 milijonov bushelov žita na razpolaganje, a ker je letos pričakovati tako letino, kakoršne v Ameriki še nikdar ni bilo, jela je cena žita rapidno padati vzlic Leiterjevemu prizadevanjem in to je Leiterja prisilila k likvidaciji, ki je napravila pravi krah.

— **Strele udarila v cerkev** Iz Prage se poroča, da je v Bambergi udarila na sv. Rešnjega telesa strela v cerkev, ko so se ravno ljudje od procesije zatekli v njo pred hudo uro. Strela je težko ranila šest veterancev in štiri otroke, jednega veterana je strela ubila. Zmešnjava in strah je bil velik mej ljudmi. Mnogo se jih je poškodovalo, ko so bežali na prosto. — V me tu Koscielce na Gališkem je udarila strela v cerkev med službo božjo. Zvonik se je vžgal. V cerkvi je strela ubila 5 ljudij, 25 pa težko ranila.

— **Koliko je stalo Španjsko odkritje Amerike?** Za časa ko je Kolumbus odkril Ameriko je bil na Španjskem v prometu neki srebrni denar z imenom maravedi. Neki nemški učenjak je dognal, da je eden tedanji maravedi vreden  $2\frac{1}{2}$  vinarja. Glasom starih španjskih spisov je pa stala prva Kolumbova ekspedicija, ustojčča iz treh ladij, 1,040.000 maraved; potemtakem je odkritje Amerike veljalo 29.184 mark.

— **Umrl je dne 18. t. m.** na Dunaji po dolgi, hudi bolezni v 68. letu c. in kr polkovnik v pokoji Jovan Braun, nekdanj poveljnik našega domačega pešpolka št. 17., pri katerem je rajnik prebil vso dobo svojega vojaškega službovanja in kateremu je bil udan z dušo in telesom. Pogreb je bil dne 20. t. m. ob 2 uri popoldne. Naj v miru počiva!

### Loterijske srečke

Lincu dne 18. junija t. l.: 49, 18, 3 85, 25.

V Trstu dne 18. junija t. l.: 38, 9, 83, 64, 21.

V Pragi dne 22. junija t. l.: 76, 21, 37, 29, 27.

## Razpošiljava sukna samo zasebnikom.

En odrezek	{ gld. 3·10 iz dobre	} pristne ovčje volne
3·10 m dolg zadostno za	{ > 4·80 > >	
1 moško obleko	{ > 7·50 > fine	
stane samo	{ > 8·70 > >	
	{ > 10·50 > finejše	
	{ > 12·40 > angleške	
	{ > 13·95 > grebenčaste	

En odrezek za črno salonsko obleko fl. 10.—

Blago za vrhnje sukne od 3 gld. 25 kr. meter in višje; loden v mičnih barvah 1 odrezek 6 gld. — 1 odrezek 9 gld. 95 kr. — peruvien in dosking, blago za državne in železniške uradnike in sodnijske talarje, najfinejše grebenčasto in ševjet blago, kakor blago za finančne in žandarmerijske uniforme itd., razpošilja po tovarniških cenah kot reelno in solidno dobro znana

sukno-tovarniška zaloga

## Kiesel-Amhof v Brnu.

Vzorci pošlje zastoj in poštine prosto. Pošiljatve po vzorcih.

**Pozor!** P. n. občinstvo se opozori, da se blago veliko ceneje dobi, ako se naravnost od nas naroči, kakor pa pri prekupcih. Tvrdba Kiesel-Amhof v Brnu razpošilja vsako blago po pravih tovarniških cenah brez prebitka katerega rabata. (12)